

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

08 august 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Răileanu Petru în numele inculpatului Petrea Ion, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2018 și a sentinței Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 22 martie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Petrea Ion Xxxxx, născut la xxxxx, originar din or. Xxxxx, domiciliat r-nul Xxxxx s. Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 10.04.2017-22.03.2018
2. instanța de apel: 19.04.2018-16.05.2018
3. instanța de recurs: 16.07.2018 - 08.08.2018

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni (*sediul Central*) din 22 martie 2018, Petrea Ion Xxxxx, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, la 3 ani închisoare.

Conform cu art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe o perioadă de probațiune de 1 an.

Botnaru V. prin aceeași sentință a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, însă în privința acestuia hotărârile judecătorești nu se contestă cu recurs ordinar.

S-a încasat în mod solidar de la Petrea I. și Botnaru V. în beneficiul statului, cheltuieli judiciare în sumă de 114 lei.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat, că Petrea I., la data de 10 septembrie 2016, în jurul orei 20:40, prin participație simplă cu Botnaru V., aflându-se în stradă în s. Xxxxx r-nul Xxxxx, din intenții huliganice, încalcând grosolan ordinea publică, însoțită de aplicarea violenței asupra persoanelor și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, având asupra sa o armă de vânatoare de model "IJ-58", în urma unei cerți cu Malușcu Vl. și Malușcu V., le-a aplicat mai multe lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, după care tot

el a transmis către Botnaru V. arma de vânătoare, ulterior acesta a îndreptat arma spre Malușcu VI. și Malușcu V. amenințându-i cu aplicarea ei, iar în urma loviturilor le-a cauzat acestora, vătămări corporale neînsemnate.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, fapta inculpatului, Petrea I., a fost calificată *de drept* în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, *huliganismul agravat, adică acțiunile prevăzute la alin. (1) sau (2) dacă au fost săvârșite cu aplicarea sau cu încercarea aplicării armei sau a altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale sau a sănătății.*

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. Avocatul Placinta G. în numele inculpatului Petrea I., care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Petrea I. să fie recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 78 alin. (2) Cod penal, iar procesul penal în care a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal în privința acestuia să fie încetat.

În motivarea apelului a invocat:

- declarațiile părților vătămate sunt contradictorii și contravin prevederilor art. 101 Cod de procedură penală;

- conflictul dintre inculpați și părțile vătămate a apărut nu din intenții huliganice dar din relațiile ostile anterioare și cearta brusc apărută.

3.2. Avocatul Erhan A. în numele inculpatului Botnaru V., care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie achitat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2018, au fost respinse apelurile declarate cu menținerea sentinței.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut, că prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, just ajungând la concluzia, că inculpații au săvârșit infracțiunea incriminată. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală și care au fost corect determinate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală.

Instanța de apel a constatat, că vinovăția inculpaților a fost dovedită prin declarațiile părților vătămate, martorilor Petrea M., Botnaru S., Vasilachi V., Plîngaru V., Malușcu A., Savin A. și prin materialele cauzei și anume: procesul-verbal de cercetare la fața locului din 10 septembrie 2016 (f.d. 13-15 v. 1); procesul-verbal de cercetare a obiectului din 11 octombrie 2016 (f.d. 33-36 v. 1); ordonanța organului de urmărire penală din 11 octombrie 2016 (f.d. 37 v. 1); rapoartele de expertize medico-legală nr. 345/D și nr. 344/D din 02 decembrie 2016 (f.d. 47, 49 v. 1); procesele-verbale de confruntare din 08 februarie 2017 (f.d. 107-121 v. 1).

În cadrul cercetării judecătorești, instanța de apel a stabilit cu certitudine, că vina inculpaților în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal a fost dovedită prin cumulul de probe administrate și nominalizate supra. Totodată din argumentele formulate de către apărători în interesul inculpaților împotriva sentinței, rezultă că apărarea pledează pentru pronunțarea unei sentințe de achitare

în privința inculpatului Botnaru V., iar în privința inculpatului Petrea I. s-a solicitat încetarea procesului penal în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, din motivul că fapta constituie o contravenție, prevăzută de art. 78 alin. (2) Cod contravențional.

Astfel, raportând motivele invocate în apeluri la materialele cauzei penale, instanța de apel a conchis, că argumentele invocate de apelanți nu și-au găsit confirmare în starea de fapt a prezentei cauze penale, motiv pentru care au fost respinse ca fiind nefondate apelurile formulate. Mai mult, instanța de apel a reținut, că în cadrul ședinței de judecată au fost prezentate suficiente probe pertinente, concludente, veridice și utile, care demonstrează pe deplin vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal.

În contextul aprecierii argumentelor părții apărării precum, că inculpații nu au aplicat careva lovituri părților vătămate, instanța de apel a menționat, că această versiune de apărare nu și-a găsit confirmare în cadrul cercetării judecătorești, deoarece prin raportul de expertiză medico-legală nr. 345/D din 02 decembrie 2016, la partea vătămată Malușcu Vl. au fost depistate leziuni corporale ce au fost calificate ca vătămări neînsemnate, iar prin raportul de expertiză medico-legală nr. 344/D din 02 decembrie 2016 la partea vătămată Malușcu V. au fost depistate leziuni corporale ce au fost calificate ca vătămare neînsemnată. Mai mult ca atât instanța de apel a stabilit la fel în baza materialului probator administrat la cauza penală, că acțiunile infracționale ale inculpaților au fost materializate în contextul agravantei prevăzute de alin. (3) art. 287 Cod penal, cu aplicarea armei de vânătoare de model "IJ-58", deoarece ambele părți vătămate au indicat, că inculpatul Petrea I. a luat arma din mașină, primul ieșind din mașină Botnaru V., după care Petrea I. a văzut că s-a început o încăierare a ieșit și el cu această armă care a fost îndreptată spre părțile vătămate, însă din motivul intervenției lui Malușcu Vl., arma nu a fost pusă în funcțiune, astfel, în cazul dat nu contează dacă a fost sau nu realizată intenția criminală de a aplica arma, fiind suficient modul public de aplicare a obiectului respectiv.

De altfel, instanța de apel a specificat, că nerecunoașterea vinovăției în săvârșirea infracțiunilor imputate, nu echivalează cu achitarea inculpaților, deoarece probele prezentate în sprijinul învinuirii, administrate și apreciate de prima instanță - relevate în cuprinsul sentinței, verificate în ședința instanței de apel, dovedesc cu certitudine vinovăția acestora în săvârșirea infracțiunii incriminate.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Răileanu P. în numele inculpatului Petrea I., prin care solicită casarea acesteia rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului pentru prima instanță, prin care Petrea I. să fie recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 78 alin. (2) Cod penal, iar procesul penal în care a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, în privința acestuia să fie încetat.

În motivarea recursului invocă argumente identice cu cele invocate în apel de către avocatul Placinta G.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat în baza pct. 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de către avocatul Răileanu P. în numele inculpatului Petrea I., solicitând respingerea acestuia ca inadmisibil, deoarece criticile formulate de recurent nu conțin argumentele ilegalității deciziei instanței de apel, precum și în ce constă problema de drept de importanță generală abordată în cauza dată – cerințe stipulate în art. 430 Cod de procedură penală, fapt ce echivalează cu nemotivarea recursului în sensul art. 427 Cod de procedură penală.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sânt vădit neîntemeiate.

În recursul declarat în prezenta cauză, apărătorul inculpatului Răileanu P. invocă ca temei de casare a hotărârii instanței de apel, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală și anume că *faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*.

La analiza prezenței temeiului de casare invocat și anume - *faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*, instanța de recurs notează că, e necesar de a ține cont de fapta săvârșită și cum aceasta a fost stabilită de către prima instanță și cea de apel, și dacă această faptă a fost încadrată în norma penală corect, iar dacă injust fapta s-a încadrat într-o altă normă penală, rezultă că acesteia i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, dar va ține seama de starea de fapt deja constatată prin hotărârea judecătorească definitivă.

În viziunea Colegiului penal, în prezenta speță temeiul invocat de către recurent nu este incident ca motiv de casare a hotărârilor judecătorești atacate, deoarece fapta imputată inculpatului este prevăzută de legea penală ca infracțiune și anume conform **art. 287 alin. (3) Cod penal**, *huliganismul agravat*, adică *acțiunile prevăzute la alin. (1) sau (2) dacă au fost săvârșite cu aplicarea sau cu încercarea aplicării armei sau a altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale sau a sănătății*.

Așadar, având în vedere argumentele recursului și pretinsa eroare de drept invocată de recurent, Colegiul, verificând materialele dosarului constată că, la judecarea apelului, această instanță a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă de menținere a sentinței prin care acțiunilor inculpatului au fost calificate, în baza **art. 287 alin. (3) Cod penal**, care este argumentată și corespunzătoare cumulului de probe administrat. Probele prezentate,

au fost nemijlocit verificate suplimentar în ședințele de judecată în condițiile art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală și just apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, în baza cărora s-a stabilit cu certitudine că inculpatul, Petrea I., a săvârșit infracțiunea prevăzută de **art. 287 alin. (3) Cod penal**.

Conform art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiuni determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală.

Dat fiind faptul, că în prezenta speță autorul recursului își exprimă dezacordul cu prezența în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal și prezența în acțiunile inculpatului a contravenției prevăzute de art. 78 Cod contravențional, Colegiul va purcede la analiza acestor elemente în prezenta speță, în coraport cu circumstanțele constatate și probele administrate.

Așa precum se atestă din probele administrate la caz, acțiunile comise de inculpat și anume conflictul iscat între inculpați și părțile vătămate a avut în loc public – în stradă, în s. Xxxxx r-nul Xxxxx, fapt confirmat prin declarațiile martorilor oculari, date în cadrul instanței de judecată, **Petrea M., Botnaru S. Vasilachi V., Plîngaru V., Malușcu A și Savin A.**, cărora le-a fost redirecționată atenția de la activitățile lor la conflictul iscat între inculpați și victime, urmărind cele întâmplate. Mai mult ca atât, din probele cercetate de către instanțele de fond s-a stabilit cu certitudine, că în urma conflictului iscat între Botnaru V. și Malușcu V, anume **Petrea I.** a luat arma din automobil și a transmis-o lui Botnaru V. pe care acesta a îndreptat-o spre părțile vătămate. În asemenea condiții, acțiunile infracționale ale inculpaților au fost materializate în contextul agravantei prevăzute de alin. (3) art. 287 Cod penal, cu aplicarea armei de vânatoare de model "IJ-58", deoarece ambele părți vătămate au indicat că inculpatul **Petrea I.** a luat arma din mașină, primul ieșind din mașină Botnaru V., după care Petrea I. a văzut că s-a început o încăierare a ieșit **cu această armă** care ulterior a fost îndreptată spre părțile vătămate, în cazul dat nu contează dacă a fost sau nu realizată intenția criminală de a aplica arma, fiind suficient modul public de aplicare a obiectului respectiv.

Potrivit considerentelor teoretice latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de **art. 287 Cod penal**, constă în fapta prejudiciabilă exprimată în acțiunile care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, de opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice, ori în acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită.

Din această noțiune se desprinde, că fapta prejudiciabilă cunoaște patru modalități normative cu caracter alternativ. De asemenea, doctrina menționează, că infracțiunea specificată la art. 287 Cod penal, este o infracțiune formală și se consideră consumată din momentul realizării acțiunilor specificate în latura obiectivă.

Colegiul penal relevă, că totuși obligatoriu este modul public al infracțiunii de huliganism, adică actele huliganice sunt săvârșite în prezența unor persoane sau rezultatul acțiunilor huliganice devin inevitabil cunoscut altor persoane.

Tot aici, instanța de recurs remarcă, că *ordine publică* înseamnă o totalitate de relații sociale ce asigură o ambianță liniștită de conviețuire în societate, de inviolabilitate a persoanei și a integrității patrimoniului, precum și activitatea normală a instituțiilor de stat și publice, fapt prevăzut și în pct. 3 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție RM, *Cu privire la practica judiciară în cauzele penale despre huliganism nr. 4 din 19.06.2006 (Buletinul Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova, 2007, nr.1, pag.11).*

Prin *acțiuni care încalcă ordinea publică*, se înțelege fapta săvârșită în public, îndreptată împotriva ordinii publice, care se concretizează în acostarea jignitoare a persoanelor, în alte acțiuni similare ce încalcă normele etice, tulbură ordinea publică și liniștea persoanelor.

Reieșind din lucrările dosarului, Colegiul penal consideră că, soluția adoptată de către instanța de apel în partea calificării de drept a acțiunilor inculpatului în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, este corectă și întemeiată prin ansamblul de probe expus și analizat în hotărârea contestată și menționate în pct. 5 al prezentei decizii. În opinia Colegiului, instanța de apel just a apreciat cumulul de probe, ce confirmă vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 Cod penal și anume: declarațiile inculpatului (f.d. 36-38 v. 2), de unde rezultă cert că la data de 10 septembrie 2016 în intervalul de timp între orele 19:00-20:00, între Botnaru V. și Malușcu V. în stradă (*loc public*) s-a iscat o încăierare, după care a intervenit el și Malușcu Vl.; părților vătămate (f.d. 24-27 v. 2) din care reiese, că Botnaru V. a iscat un conflict, cearta agravându-se, la un moment Petrea I. a luat arma de vânatoare din automobil și i-a transmis-o lui Botnaru V., care ulterior a îndreptat-o spre aceștia; raporturile de expertiză medico-legale nr. 344/D și nr. 345/D (f.d. 47, 49 v. 1), din care rezultă că, părților vătămate le-au fost cauzate vătămări corporale ce se califică ca leziuni corporale ușoare, astfel aceste probe coroborează cu restul probelor administrate de către organul de urmărire penală și cercetate de către instanțele de judecată.

Latura subiectivă a infracțiunii de huliganism se caracterizează, în primul rând prin intenție directă, iar motivele acestei infracțiuni sunt huliganice.

Prin urmare, conținutul probelor enunțate în pct. 5 al prezentei decizii, care au fost amplu analizate și obiectiv apreciate de instanțele de fond, în contextul de învinuire al inculpatului în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, confirmă cu certitudine că acțiunile inculpatului Petrea I. întrunesc elementele infracțiunii imputate, adică atât latura obiectivă, cât și cea subiectivă a acestor infracțiuni, acțiunile inculpatului în acest sens fiind corect calificate în baza art. 287 alin. (3) Cod penal.

Totodată, Colegiul reține faptul, că argumentele invocate de către partea apărării, au fost obiect de studiu la judecarea cauzei în prima instanță și în instanța de apel (*motivele recursului ordinar invocat fiind identice cu cele din cererea de apel*), asupra cărora instanțele de fond la acest capitol sau expus just și întemeiat.

În concluzie, rezumând cele expuse mai sus, constatând că în cauză există o concordanță deplină între probele administrate și situația de fapt stabilită de instanțele de fond în privința inculpatului Petrea I., nefiind identificată de instanța de recurs vreo eroare judiciară, care ar putea servi drept temei de casare a hotărârii atacate, Colegiul penal consideră ca fiind nefondate criticile formulate de către recurent în recursul ordinar declarat, din care considerente se impune soluția privind inadmisibilitatea recursului ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Răileanu Petru în numele inculpatului Petrea Ion, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2018, în cauza penală privindu-l pe **Petrea Ion Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 29 august 2018.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie